

GŁOS NARODU

Nr. 225. — ROK XLII.

PONIEDZIAŁEK

19 SIERPNIA 1935.

REDAKCJA, ADMINISTRACJA i Drukarnia, KRAKÓW, UL. ŚW. KRZYŻA 11
KONTO P. K. O. WARSZAWA NR. 140.055. — KONTO P. K. O. KRAKÓW. NR. 401.099.

Předpłata wynosi:

W Krakowie z o. n. 5-— zł. bez o. n. 4-50 zł. Na całym obszarze Państwa polsk. z przesyłką pocztową 5-— zł. Zagranicą 8-— zł.

TELEFONY: REDAKCJA Nr. 101-90. ADMINISTRACJA Nr. 133-44. Drukarnia Nr. 133-44 i 144-06.

Redakcja nie przyjmuje listów ale zwraca i nie honoruje, listów nieopłaconych nie przyjmuje.

Za każdą zmianę adresu dopłata 50 gr.

Redakcja przyjmuje strony od godziny 11. do 13.

Projekt przemianowania województwa krakowskiego na kasztelanję.

W pewnych kołach stolicy krąży pogłoska o zamierzonym jakoby przemianowaniu urzędu wojewody krakowskiego na urząd kasztelana. Jest to na razie luźny projekt, a celem jego byłoby nawiązanie do tradycji Polski przedrozbiorowej, w której urząd wojewody był wprawdzie wyższy od urzędu kasztelana, jednak najwyższym dostojnikiem w senacie był kasztelan krakowski, który otrzymywał pierwsze miejsce przed wszystkimi wojewodami.

Gdyby projekt powyższy się zrealizował, godność kasztelana krakowskiego byłaby najwyższym szczeblem w hierarchii administracyjnej.

Wyrok na cyganów-morderców.

Katowice, 18. 8. (Tel. wł.). Sąd grodzki w Pszczynie ogłosił w sobotę wyrok w toczącym się tam od kilku dni procesie grupy cyganów, oskarżonych o dokonanie ponurego morderstwa pod Miedzną. Na mocy wyroku, odczytanego w przepełnionej publicznością sali sądowej, skazani zostali: Czeniek Burjański za zamordowanie poster. Pastelskiego na 15 lat więzienia, Jan Daniel za zabójstwo listonosza Głowali i współudział w zabójstwie gajowego Masnego na 15 lat więzienia, przy czym tak jeden jak i drugi pozbawieni zostali praw obywatelskich na lat 10. Józefa Szeteloka skazano na dożywotnie więzienie, Józefa Burjańskiego na umieszczenie w zakładzie poprawczym. Pięciu innych oskarżonych skazano na 3—4 lat więzienia. Po ogłoszeniu wyroku skazanych wzięto w kajdany i przewieziono do więzień w Katowicach i Mysłowicach.

Rozwój organizacji lekarzy katolickich w Hiszpanji.

Hiszpanja jest nadal jedynym krajem, w którym do dziś istnieją jeszcze t. zw. „związki stanowe“ w swej formie średniowiecznej. Jednym z takich związków jest m. in. „Hermanidades de San Cosme y San Damian“, związek lekarzy katolickich. Organizacja ta poczęła się w ostatnich czasach rozwijać coraz lepiej. Związki lekarzy katolickich liczą już dziś przeszło 3.000 członków. Podczas dorocznego zjazdu wszystkich organizacji lekarzy katolickich na terenie Hiszpanji, który odbył się w Końcu czerwca b. r., uchwalono celem lepszego zespolenia całkowitą fuzję wszystkich grup w jedną instytucję p. n. „Confederacion“. Dodac trzeba, że elementy radykalne Katalonji i Nawary (zjazd odbywał się w Walencji) przeciwstawiły temu postanowieniu organizację katolickich długotrwałe sprzeciwu, widząc w nim jeszcze większą konsolidację sił katolickich. Mimo to rezolucja została uchwalona. Członkowie „Confederacion“ zobowiązali się „podeczas swej praktyki lekarskiej stosować się do zasad, zawartych w naukach Kościoła Katolickiego, krzewić naukę. Kochać prawdę nadewszystko i całkowicie poświęcać się swym obowiązkom zawodowym“. Na zjeździe w Walencji postanowiono także stworzyć specjalny organ prasowy organizacji oraz wydać rocznik kalendarzowy ze wszystkimi nazwiskami lekarzy katolickich w Hiszpanji. Prócz tego uchwalono zorganizowanie w najbliższej przyszłości specjalnego „Tygodnia Eugenicznego“, podczas którego mają być wygłoszone odczyty na temat rozmaitych aktualnych zagadnień związanych z eugeniką. (KAP).

PRZEMYT... Z AMATORSTWA.

Paryż. (PAT). Właścicielka dużego magazynu aparatów radiowych w Paryżu p. Marquet stanęła wczoraj przed sędzią śledczym w sprawie nadużyć celnych w Hawrze. — Oświadczyła ona w zeznaniach, że przewóz aparatów kontrabandą traktuje jako przyjemność, a pozatem chciała wpłynąć na potaniecie aparatów radiowych, które — jej zdaniem — są we Francji za drogie. Sędzia śledczy po przesłuchaniu kazał p. Marquet aresztować.

Pogłoski na temat zmian w rządzie i problemów budżetowych.

Warszawa, 18. 8. Po ukończeniu pierwszej fazy okresu przedwyborczego, tj. po desygnowaniu kandydatów przez kolegię wyborczą — w kołach politycznych pojawiło się szereg pogłosek i domysłów na temat ukształtowania się sytuacji w najbliższej przyszłości oraz przesunięć na czołowych stanowiskach. M. in. uchodzi więc za rzecz postanowioną, że po wyborach nastąpi

zmiana rządu.

Obecny premier p. Sławek, który czuje się rękoma znużony i pragnie objąć spokojniejsze stanowisko, miałby według tych pogłosek, przejść łaskę marszałkowską w Sejmie, aby na tym terenie kontynuować swe koncepcje ustrojowe. Marszałkiem Senatu ma zostać podobno p. Prystor. O ile przy zmianie rządu nie będzie mianowany premierem. Warto tu nadmienić, że natychmiast po zebraniu się nowego Sejmu ma być zgłoszony projekt zmiany nazw „marszałek Sejmu“ i „marszałek Senatu“ na „prezydent Sejmu“ i „prezydent Senatu“.

Nowy rząd ma być nastawiony specjalnie na sprawy gospodarcze.

Mówi się też w związku z tem o powołaniu na premiera b. min. przemysłu i handlu Kwiatkowskiego, bliskiego współpracownika p. Prezydenta. Zadania gospodarcze nowego rządu będą bardzo trudne, gdyż obok zwykłych zjawisk kryzysowych występują obecnie ze wzmożoną siłą

dawne problemy i konflikty.

jak: antagonizm między większą a mniejszą własnością rolną, walka lokatorów z właścicielami domów, wzmożona akcja tych ostatnich przeciw ochronie lokatorów, wzrost kosztów utrzymania w miastach itd. Także „Lewiatan“ przystępuje już obecnie do opracowania postulatów, jakie zamierza wysunąć i przeprowadzić. Na to samo wskazuje zabezpieczenie sobie pozycji w izbach parlamentarnych dokonane przez „Lewiatana“. Prezes tej organizacji p. Andrzej

Wierzbicki, ma zostać przewodniczącym sejmowej komisji przemysłowo-handlowej.

Rekonstrukcja rządu spodziewana jest w październiku. Pewne koła polityczne uważają, iż wobec ogromu trudnych zadań gospodarczych

nie wystarczy system „zmiany warty“

i zastępowanie „zmęczonych“ przez tych, którzy kilka lat odpoczywali, ale że trzeba będzie rozszerzyć podstawy rządu, a nawet do pewnego stopnia zmienić jego kierunek przez powołanie zupełnie nowych ludzi, oczywiście z obozu rządowego. Czy koncepcja ta utrzyma się, trudno narazie przesądzać.

Wielkie zainteresowanie w sferach finansowych i politycznych budzi

zagadnienie metod zrównoważenia budżetu państwowego.

Zwracają uwagę, że jeżeli dochody i wydatki będą się kształtować tak, jak w czterech pierwszych miesiącach bież. roku budżetowego, to deficyt wyniesie może do 300 milj. zł. Wprawdzie przez emisję pożyczek państwowych, któreby były sprzedawane zakładom ubezpieczeń, bankom państwowym, P. K. O. i t. p. można by ten budżet zrównoważyć, ale metody te spotykają się

z dużym sprzeciwem w różnych kołach sanacji.

M. in. „Gazeta Polska“ uparcie wraca do tego tematu wskazując, że obciążenie dochodu społecznego jest już nadmierne. Natomiast w sferach gospodarczych wskazuje się na to, że coraz większa ilość papierów państwowych jest sprzedawana instytucjom oszczędnościowym, wskutek czego życie gospodarcze pozbawione jest kredytów. Słysz się też o projektach ewentualnej obniżki plac urzędniczych, z czem znowu nie da się pogodzić fakt rosnących kosztów utrzymania. Ostateczne decyzje w tych sprawach oczekiwane są po wyborach.

Dwa pytania pod adresem Włoch.

Paryż. (PAT). Agencja Havasa donosi: Zapytania, skierowane do Mussoliniego za pośrednictwem Aloisiego, na które oczekiwa na jest odpowiedź, dotyczą po pierwsze sugestji francuskich, a po drugie postulatów brytyjskich. M. in. są to pytania następujące:

1) Jakich gwarancji żądają Włochy dla bezpieczeństwa swoich kolonii, sąsiadujących z Abisynją.

2) Jakich gwarancji chcą Włochy dla bezpieczeństwa swoich obywateli w Abisynji.

Podczas gdy koła brytyjskie zachowują stanowisko opozycyjne wobec żądań politycznych Włoch, Włochy nalegają na stronę polityczną ustępstw w Abisynji, powołując się na traktaty. Delegacja włoska wręczyła wczoraj w tej sprawie notę delegacji francuskiej i brytyjskiej.

Cesarz Abisynji gwarantuje bezpieczeństwo misjom katolickim.

W tych dniach do Marsylii przybył misjonarz francuski, który pracował na polu misyjnym w Sidamo w odległości około 400 klm. od Addis Abeby. Misjonarz ten

w wywiadzie, udzielonym przedstawicielowi paryskiego dziennika katolickiego „La Croix“, oświadczył, że kursujące we Francji wiadomości o rzekomych napaściach na misje katolickie w Abisynji są całkiem fałszywe. Cesarz Haile-Selassie jest jak najchętniej usposobiony dla misyj i w rozmowie z przełożonym misyj francuskich w Abisynji, Mgre Jarousseau, zapewnił, że w razie wojny, będą one otoczone specjalną opieką. Prócz misjonarzy francuskich działają na terenie Abisynji liczni misjonarze włoscy, którzy w dalszym ciągu pozostają na swych placówkach, mimo, że większość kolonistów włoskich opuściła granice Etyopii. (KAP).

—ooOoo—

Żywiolowe klęski rolnictwa amerykańskiego.

Waszyngton. (PAT). Statystyki rządowe wskazują, że posucha tegoroczna oraz straszliwe burze posukowe wyrządziły olbrzymie szkody rolnictwu amerykańskiemu. Specjalna komisja stwierdziła, że ofiara klęski żywiolowej padło przeszło 51 milionów akrów ziemi ornej. Klęska szerzy się jednak dalej i według przewidywań rzeczoznawców może olbrzymie jeszcze połacie kraju zmienić w pustynię. Specjalny komisarz rządowy Morris Cooke stwierdza, że jeśli natychmiast nie przystąpi się do nawadniania kraju i ratowania klęską dotkniętych okolic, to za sto lat

Stany Zjednoczone wyglądać będą jak pustynia Gobi. (Patrz artykuł na str. 3-ciej. — Przyp. Red.).

ODWOŁANY ZŁOT HARCERZY.

Nowy Jork. (PAT). Wielki złot harcerzy, który miał się z końcem tego miesiąca odbyć w Waszyngtonie, został na życzenie prezydenta Roosevelta odwołany, a to z tego powodu, że w bezpośrednim sąsiedztwie Waszyngtonu, a zwłaszcza w stanie Virginia szerzy się nagminnie „infantyle paraliż“, straszna choroba, na którą swego czasu zapadł sam prezydent, cierpiący dotąd na jej skutki.

Kupuj tylko w Drogerii im. św. Teresy

STEFANA HYŁY
KRAKÓW, UL. WISŁNA 6.

mydła, kremy, perfumy, wody kolońskie
kosmetyki, gąbki, galanteria toaletowa
złota, chemikalia i t. d.

Towar w wielkim wyborze najlepszej jakości.

Ceny niskie.

Ceny niskie.

Rentgenolog
Dr. JULIAN CHUDYK
powrócił.

Kraków, ul. Wiślna 9. Tel. 117-26.

Co słychać w Krakowie.

SIERPIEŃ.

Poniedziałek 19: Jana Kudes., Juljusza senat, m. Ludwika tołoz, b. wyzn. Wschód słońca 4.36, zachód 18.52. Długość dnia 14 godzin i 16 min.

Wtorek 20: Bernarda op., Samuela pror. Wschód słońca 4.38, zachód 18.50. Długość dnia 14 godzin i 12 min.

—000—

POGRZEB GEN. DURSKEGO. W pogrzebie śp. generała Karola Trzaska-Durskiego reprezentował P. Woj. Krakowskiego Wł. Raczkiewicza — starosta powiatowy Sowiński.

WYJAZD P. WOJ. RACZKIEWICZA. W dniu wczorajszym o godz. 17.40 pan wojewoda Raczkiewicz wyjechał do Warszawy. Wyjazd ten stoi w związku z bardzo ważnymi sprawami urzędowymi. Przyjazd spodziewany jest we wtorek w nocy, lub też w środę w godzinach rannych.

NOWY ZARZĄD ZW. INWALIDÓW. Nowoobрани Zarząd Związku Inwalidów województwa krakowskiego ukonstytuował się następująco: A. Pajak, przewodniczący; A. Połoch, sekretarz; J. Babraj, skarbnik; J. Łobodziński, I. zast. przew., M. Suchoń II. zast. przew., Z. Żarnowski, zast. sekret. i T. Żarnowski zast. sekret. i T. Wilczkiewicz zast. skarbnika. Uchwałą plenarnego posiedzenia Związku, kierownictwo biura związku powierzono p. Połochowi.

SPADEK BEZROBOCIA NA TERENIE WOJ. KRAKOWSKIEGO. Dzięki podjętym przez Fundusz Pracy robotom, stan bezrobocia na terenie województwa krakowskiego obniżył się z 28.639 do 9.400 osób. Pracę przy robotach publicznych znalazło około 20 tysięcy osób.

ZEMDLAŁA Z GŁODU. Wczoraj na plan-tach zemdląła z głodu 17-letnia Barbara Zengalowicz, zam. w Płaszowie. Jedną z ilościowych przechodzących pań zaopiekowała się Zengalowiczówną i zabrała ją do swego domu.

ARESztOWANIE BANDYTY. W związku z krwawym napadem bandytów na dwóch funkcjonariuszy PP., który zdarzył się przed kilku dniami w Krakowie, aresztowano drugiego uczestnika napadu, nazwiska którego Wydział Śledczy nie może narazie wyjawiać, ze względu na toczące się dalsze poszukiwania za trzecim bandytą. Narazie władze śledcze ustaliły jego tożsamość i po stwierdzeniu tego zarządziły natychmiastowe aresztowanie opryszka.

PILNOWAĆ SWOICH WŁASNOŚCI. Kolek Michał, lat 36, woźny przyw. zam. w Krakowie przy ul. Grzegorzeckiej L. 71, zgłosił organom PP., że dnia 17. 8. br. nieznany sprawca skradł mu rower wart. 185 zł., który chwilowo pozostawił bez opieki przed główną pocztą. — Dochodzenia prowadzi się.

WYTRYCHEM DO CUDZEGO MIESZKANIA. Wojciechowska Katarzyna, zam. w Krakowie przy ul. Król. Jadwigi L. 137, zgłosiła organom PP., że dnia 17. 8. br. pomiędzy godz. 11—13, nieznany sprawca włamał się do jej mieszkania zapomocą dobranego klucza lub wytrycha i skradł z jej niezamkniętej szafy gotówkę 762 zł. i ubranie męskie — łącznej wart. 900 zł.

WŁAMANIE. Spira Maksymilian, urz. przyw. zgłosił organom PP., że w nocy z dn. 16 na 17. 8. br. nieznany sprawca włamał się do jego mieszkania na parterze przy ul. Straszewskiego L. 9, przez rozbicie szyby w oknie, a następnie otworzył okna, skradł kurtkę karakułową damską, 5 monet złotych 20 dolarówek amer., 3 pierścionki i bransoletkę złotą łącznej wart. 4000 zł.

—000—

JEDYNY WYSTĘP WARSZAWSKICH ARTYSTÓW, a to: Lody Halamy, pierwszej warszawskiej primabaleriny, artystki filmowej i Jerzego Czaplickiego, śpiewaka-barytona, odbędzie się we wtorek 20 bm. w Starym Teatrze. Występ tych artystów ściąganie niewątpliwie liczną publiczność do sali koncertowej.

REPERTUAR KINOTEATRÓW.

SWIT: „Ostatni sygnał“.

WANDA: „Mężczyźni w niebezpiecznym wieku“.

APOLLO: „Tajemnicza dama“.

SZTUKA: „Bez nazwiska“.

UCIECHA: „Prawda o miłości“.

SŁONKO: „Buntownik“ — „Dobroczytna Szarlotta“.

ADRIA: „Nowi ludzie“.

PRONIEŚ: „Teraz i zawsze“ — „Porwanie“.

BAGATELA: „Wochaleł go“ — „Na scenie rewja“.

„Ostrożnie, żony wracają“.

Dziś w kinoteatrze „WANDA“ Sw. Gertrudy L. 5.

Wyświetla dziś nowe wielkie arcydzieło produkcji amerykańskiej. Wybitnie atrakcyjny, niezwykle ciekawy obyczajowy dramat, zdradzający kulisy niedobrych małżeństw

Mężczyźni w niebezpiecznym wieku

Wzruszający poemat miłosny z za kulis nowoczesnego małżeństwa. W rolach głównych: wytwórny i elegancki Warren William oraz Mary Astor i Ginger Rogers. Film ten ze względu na swoją wspaniałą obsadę, ciekawą treść, genialną reżyserię, stanowi poważny atut w tegorocznej produkcji filmowej. — Ponadto w programie rewelacyjny dodatek muzyczny

Na skrzydłach fantazji oraz najnowszy tygodnik dźwiękowy Początek seansów w dni powszednie o g. 5, 7 i 9.10. W niedzielę i święta o godz. 3 popoł. Program Nr. 45.

Uroczyste zakończenie półkolonji dla dzieci w Krakowie.

W niedzielę 18 bm. odbyło się w parku im. Dr. Jordana uroczyste zakończenie półkolonji dla dzieci, uczęszczających do półkolonji w tym Parku, jak i dla dzieci z półkolonji Podgórskiej.

Na uroczystość zamknięcia przybyli: pp. wicewoj. dr. Walicki, prez. miasta dr. Kaplicki, prezes Tow. Przeciwgruźliczego prof. Dr. Latkowski, p. Latkowska, naczelnicy poszczególnych wydziałów województwa i zarządu miasta, oraz liczne grono gości.

Uroczystość rozpoczęła się modlitwą dzieci — „Kiedy ranne wstają zorze“, następnie prof. Latkowski, jako prezes, wygłosił krótkie przemówienie, dziękując wicewoj. dr. Walickiemu oraz p. prez. miasta dr. Kaplickiemu za opiekę, jaką otoczyli biedną dziatwę, zgrupowaną w półkolonjach. Po przemówieniu, dzieci urządziły serdeczną owację opiekunom i protektorom półkolonji. Bardzo ładne przemówienie wygłosiła mała T. Wędrychowiczówna, dziękując imieniem dziatwy prezydentowi m. dr. Kaplickiemu.

Skończyły się piękne tańce i recytacje dzieci.

Należy podkreślić, że tegoroczne półkolonje przyniosły wiele korzyści biorącym w nich udział dzieciom. Jak nas informuje prof. dr. Latkowski, w roku bieżącym każde dziecko bez wyjątku przybrało na wadze i to w granicach 2 do 7 kilogramów. Półkolonja w roku bież. liczyła 900 dzieci, co w porównaniu z rokiem ubiegłym wyraża wzrost o 200 dzieci. Koszt całodziennego utrzymania dzie-

cka (dzięki pomocy ze strony społeczeństwa, a zwłaszcza firmy „Suchard“, p. Werbera i Rzeźni Miejskiej) wynosił 38 groszy. Firma Suchard przysłała czekoladę i kakao dla dzieci, p. Werber wypiekał chleb bez pobierania jakiegokolwiek opłat, zaś Rzeźnia zaopatrywała półkolonję w mięso, dzięki czemu pożywienie było obfite i smaczne — jak mówi prof. dr. Latkowski — a koszt niewielki.

Na podkreślenie zasługuje zaopiekowanie się sprawą półkolonji przez prez. dr. Kaplickiego, dzięki któremu w przyszłym już miesiącu Komitet Tow. Przeciwgruźliczego przystąpi do budowy nowego pawilonu dla półkolonji. Nowy pawilon powstanie w parku, lecz głębiej nieco, od strony ul. Reymonta — i jak mówi prof. dr. Latkowski, pawilon ten obłożony jest na około tysiąc dzieci. Towarzystwo dotychczas dysponuje subwencją ministerstwa Opieki Społecznej w wysokości 50 tysięcy zł., kwotą 40 tysięcy zł. zebraną przez Komitet Pań w drodze zbiórek ulicznych w okresie od 1929 do 1935 roku oraz tysiącem zł. przyznawanym przez Zarząd Miasta. Jeśli się zważy, że koszt budowy są olbrzymie, kwota 91 tys. zł. jest stosunkowo nikłą. Komitet jednak ma nadzieję, że ofiarne społeczeństwo krakowskie nie odmówi dalszego poparcia.

Prof. Latkowski w rozmowie z naszym sprawozdawcą zaznaczył, iż jest bardzo zadowolony ze stanu zdrowotnego dzieci. Wyraził też nadzieję, że nowy pawilon zostanie wykończony i oddany do użytku półkolonji już w zimie bież. roku. HW.

Od wtorku dnia 13 b. m. w kinoteatrze „Sztuka“

Film objawienie!!!

Bez nazwiska

chłopa Jackie Coopera który

Wzruszający film, przemawiający mocno i sugestyjnie do widzów!!! — Film o potężnej wszechludzkiej treści!!! — Triumf gry aktorskiej fenomenalnie uzdolnionego talentem swym zachwycał całą Amerykę i stał się ulubieńcem świata

Obrona przeciw powodziom

ZBIORNIKI WODNE W DORZECZU GÓRNEJ WISŁY.

Zgodnie z programem inwestycyjnym, Biuro Dróg Wodnych Ministerstwa Komunikacji przeprowadza studia hydrotechniczne i geologiczne dla projektowanych zbiorników przeciwpowodziowych w dorzeczu Górnej Wisły. Poza znajdującymi się w budowie zbiornikami w Rożnowie i Porąbce projektowane są zbiorniki w Czehowie na Dunajcu, w Czorsztynie na Dunajcu i w Stróży na Rabie.

Zbiornik w Czehowie projektowany jest jako wyrównawczy dla zakładu wodno-elektrycznego w Rożnowie w celu podniesienia jego wartości energetycznej oraz dla poprawy warunków żeglugi na Wiśle. „Czchów“ po siadać będzie moc 10.000 KW, pracując przez całą dobę dla pokrycia zapotrzebowania energii podstawowej, a „Rożnów“ moc 50.000 KW dla krycia szczytów zapotrzebowania energii. Zbiornik w Czorsztynie posiadać będzie główne zadanie przeciwpowodziowe, zabezpieczając od klęsk osiedla położone nad Dunajcem, z Nowym Sączem na czele.

Dotychczasowe badania geologiczne wykazały istnienie warunków odpowiednich do budowy tamy betonowej 25 m. wysokości. Wykorzystując wytworzony spad wody, osiągnąć można jako produkt uboczny 38 milionów KW godzin taniej energii elektrycznej dla zelektryfikowania Podhala.

Projekt zbiornika w Stróży przewiduje budowę tamy ziemnej 17 m. wysokości, celem uzyskania odpowiedniej wielkości zbiornika (ok. 20 milionów m³), potrzebnego dla ujarzmienia wysokich wód Raby i zredukowanie fali powodziowej do poziomu zupełnej nieszkodliwości.

Wpływ tych zbiorników na najgroźniejszych dopływach Wisły Górnej przyczyni się w dużym stopniu do obniżenia fali powodziowej na Wiśle, a równocześnie do podniesienia niskich stanów, poprawiając znacznie warunki żeglowności. — W ten sposób okresy przerw w żegludze będą zredukowane do minimum. Ten dodatni wpływ odczuć się da na całej przestrzeni Wisły, przyczyniając się nie tylko do zmniejszenia szkód powodziowych, ale i do poprawy naturalnej drogi ze Śląska do morza.

JESIENNE TARGI PRASKIE

od 30 sierpnia do 8 września 1935

dają importerowi bezpieczne rękojmię korzyst. zakupu!

Informacje: Honorowe Przedstawicielstwo Targów Praskich, Kraków, ul. św. Anny 3 I. p. Adres Telegraf. Bołowski Kraków, tel. 104-65.

JACHIMÓW (Joachimstahl)

światowej sławy radowe uzdrowisko kąpielowe oraz słynne Tatrzzańskie Uzdrowiska i Zdrojowiska jak

Szczyrbskie Jezioro (Strbské Pleso), Tatrzńska Łomnica, Lubochnia, ŚLIACZ w pełni sezonu.

Informacje: Honorowe Przedstawicielstwo Władysław Bołowski

Kraków, ul. św. Anny 3 Tel. 104-65

Ruch wycieczek w Krakowie.

Wczorajsza niedziela minęła znowu wśród ożywionego ruchu wycieczek w Krakowie. Tak więc przyjechało wczoraj do naszego miasta 10 grup wycieczkowych. Liczących w sumie ponad 3500 osób. Największą grupą była wycieczka z okręgu Bieleńsko, liczyła ona bowiem 800 osób. Dużą wycieczką przyjechała z Katowic 760 osób, dalej pociągami popularnym Tarnopol — Brzeżany przyjechało 650 osób, urzędników P. K. O. z Warszawy (z prezesem Gruberem) około 500 osób, następnie P. K. O. z Katowic i Poznania w ilości około 200 osób, oraz „Ruch“ funkcjonariusze Księgarni kolejowej z Warszawy (około 160 osób).

Miedzy przyjezdnymi zauważyliśmy również pielgrzymkę z Czechosłowacji w ilości 120 osób.

Sport

Polska - Jugosławia 2:3.

W niedzielnej międzynarodowej spotkaniu piłkarskim Jugosłowianie odnieśli zwycięstwo. Zaznaczyć należy, że do połowy Polacy prowadzili 2:0 i wyraźnie przeważali nad swym przeciwnikiem. W drugiej połowie natomiast goście przejęli całkowitą inicjatywę, uzyskując trzy bramki.

Benjaminek ligi zwycięża Smigłego 4:3.

W sobotę odbył się w Wilnie mecz towarzyski pomiędzy benjaminkiem ligi Śląskiem a WKS. Smigłym. Zwyciężył Śląsk po ciężkiej walce 4:3 (2:2).

Nasi wioślarze na mistrzostwach Europy.

W piątek rozpoczęły się w Grünau pod Berlinem mistrzostwa wioślarskie Europy.

W dwójkach bez sternika Polacy zajęli trzecie miejsce za Węgrami i Holandją, a przed Jugosławją.

W czwórkach bez sternika Polska zajęła również trzecie miejsce za Szwajcarią i Danją. Polacy mają jednak szanse przebić się do finału.

W innych biegach odnieśliśmy poważne sukcesy.

W jedynkach Verey (Polska) zajął bezapelacyjnie pierwsze miejsce w swoim przedbiegu, bijąc o kilka długości drugiego kolekt Austriaka, na trzecim i czwartym miejscu uplasowali się Włoch i Węgier.

W dwójkach podwójnych drużyna polska w składzie Verey i Ustupski zajęła również pierwsze miejsce przed Węgrami i Czechosłowacją. Polacy startowali w drugim przedbiegu. Pierwszy przedbieg wygrali Niemcy przed Francuzami, Jugosławją i Włochami.

Skład kolarskiej reprezentacji Polski na mecz z Niemcami.

Polski Zw. Tow. Kolarskich ustalił następujący skład kolarskiej reprezentacji Polski na mecz z Niemcami na trasie Warszawa — Berlin: Cyran St., Duda St., Galeja E., Ignaczak J., Kielbasa Fr., Kołodziejczyk W., Koponczyński Wł., Michalak E., Napierała Boł., Olecki W., Starzyński W., Targoński E., Wasilewski St. i Zieliński St.

Celem uregulowania nakładu prosimy o jak najrychlejsze uregulowanie prenumeraty

Wyrabiam

zgrabne a tanie

BIRETY

dla PT. Duchowieństwa

w cenie od 6 do 8 zł.

Pracownia Krawiecka J. Kobyłeckiej

Bożęcin — Małopolska.

OPONY GOODYEAR

części oryginalne do FORDA po cenach konkurencyjnych dostarcza firma EMIL SEEMAN Kraków, Plac Szczęśliwy 6 telefon 187-46.

Ameryce grożą piaski.

NASTĘPSTWO RABUNKOWEGO NISZCZENIA LASÓW.

Na wiosnę br. obiegła dzienniki z tej i z tamtej strony Atlantyku wiadomość o katastrofalnych zawiejach... piaskowych w Ameryce. Klęska dotknęła niektóre Stany południowe, głównie zaś Oklahomę. Dla tamtejszych czynników rządowych sprawa ta nie jest właściwie nowością, ale dopiero teraz poczęto sobie zdawać sprawę z rozmiarów grożącego niebezpieczeństwa.

Z niedawno ogłoszonego w tej sprawie oficjalnego referatu, wynika, że Ameryce grozi coraz bardziej tzw. erozja czyli narużenie powierzchni ziemi przez czynniki zewnętrzne głównie zaś przez płynącą wodę, która fizycznie usuwa, a także chemicznie rozsadza wierzchnie warstwy, odporne na działanie czynników innych. W niektórych okolicach Ameryki przybrało to zaś rozmiary tak olbrzymie, że przeszło 35 milionów hektarów dawniej urodzajnej gleby uważa się tam obecnie już za zupełnie stracone, a poważnie zagrożonych jest przeszło 125 milionów ha. Zauważono również, że rzeki amerykańskie zwłaszcza Mississippi i Hudson niemal stale toczą brudną wodę, niosąc olbrzymie ilości mułu, który osadza się albo w ich korycie, albo u ujścia powodując znaczne koszty sztucznego pogłębiania. Szalejące wichry, porywając osłabioną nawierzchnię, wyjąłkują ją do tego stopnia, że w niektórych obszarach nastąpił wskutek tego spadek produkcji rolnej o blisko 50%. Szczególnie silnie wystąpiło to zjawisko w Stanie Oklahoma, ale nie lepiej jest w Illinois, Piedemond, County, Indiana i innych.

Cóż jest przyczyną tego?

Oto od przeszło 400 lat trwa w Ameryce, zwłaszcza zaś w Stanach Zjedn. rabunkowa gospodarka leśna, podyktowana zresztą początkowo koniecznością trzebieżenia lasów dla uzyskania terenów pod osadnictwo. Obliczono, że Stany Zjedn. od czasu odkrycia Ameryki utraciły większą część swego drzewostanu, który pierwotnie wynosił około 800 milionów akrów a obecnie nie przekracza 100 milionów. Woda deszczowa i rzeczna nie znajdując przeto naturalnego oporu porywa nawierzchnię ziemi, a wichry kończą to dzieło zniszczenia. Celem zapobieżenia dalszej dewastacji i tego rodzaju wyjąłkowania się Stanów Zjedn. powołano już do życia osobny urząd o nazwie „Soil Erosion Service“ (pod kierownictwem wybitnych fachowców, który ma przeprowadzić akcje ochronną.

Zasadniczy program przewiduje mianowicie doraźne sztuczne zalesienie pewnych obszarów, a mianowicie ze względu na kierunek wiatru i rzek tamtejszych, utworzony ma być pas leśny tzw. „Shelter Belt“ z północy na południe od granic Kanady w Stanie Półn. Dakota przez Nebraskę, Kansas, Oklahomę i Texas. Ma to zapobiec dalszemu splukiwaniu nawierzchni i porywaniu miejsc

osłabionych przez wiatry. Pas ten wehłaniać też będzie znaczną wilgoć i zwłaszcza, że będzie kilkukilometrowej szerokości, a po obu stronach zewnętrznych wzmocniony będzie ponadto rowami. Zagrożone przez erozję tereny najbliższe mają być narazie objęte zwłaszcza koniecznością, co nawierzchnię skutecznie zwiąże. Wspomni. urząd erozji-

ny organizuje też kursy fachowe dla farmerów i podjął usilną propagandę przeciw dalszemu wyniszczeniu lasów.

Odmienne skutki niszczenia lasów obserwujemy narazie w Polsce, a mianowicie co raz gwałtowniejsze wylewy rzek górskich, a w związku z tem także poważne objawy erozji na Podkarpaciu. Oczywiście Ameryce nie grozi przekształcenie się jej w pustynię piaszczystą, jak to przesadnie podawały niektóre telegramy, ale zagadnienie jest poważne, zwłaszcza w niektórych obszarach. (fd).

W porcie neapolitańskim.

Odjazd dalszych oddziałów włoskich do Afryki Wschodniej na pokładzie statku „Colombo“.

Od soboty 17 b. m. w teatrze świetlnym „APOLLO“

Prześliczny romans, pełen siły dramatycznej!

TAJEMNICZA DAMA

fascynujący dramat miłości, intrygi pełen pomysłowości i porywającej akcji!

— Afera, która przed laty poruszyła opinię całej Europy! Oszałamiające tempo! Bajeczna technika! W gł. roli: **Mona BARRIE — Rod la ROCQUE — Gilbert ROLAND.**

CZYTELNICY!

Zadajcie „Głosu Narodu“ we wszystkich kawiarniach restauracjach i na dworcach kolejowych!

Radio.

Programy stacji radiowych.

Wtorek, dnia 20-go sierpnia 1935.

Kraków. (293,5 m). Godz. 6.30 Transm. z Warszawy; 8.20 Program na dzień bieżący; 8.25 Wskazówki praktyczne; 11.57 Sygnał czasu, hejnał z wieży Mariackiej; 12.03 Transmisja z Warszawy; g. 12.15 Muzyka taneczna z płyt; 13 Transmisja z Warszawy; 13.05 Piosenki chóru Juranda (płyty); 13.30 Transmisja z Warszawy; 15.15 Transmisja z Warszawy; 16.15 Transmisja z Poznania, Warszawy i Wilna; 17 Koncert dla naszych letników i uzdrowisk — w wyk. ork. kameralnej pod dyr. dr. A. Hermana; 18 Transmisja z Poznania i Warszawy; 18.30 Skrzynka techniczna; 18.40 Wiadomości bieżące; 18.45 Płyty; 19.05 Program na dzień następny; 19.15 Koncert reklamowy; 19.30 Transmisja z Warszawy; 20 Odczyt pt.: O winnicach w dawnej Polsce; 20.10 Transmisja z Warszawy i Poznania; 21.30 Transmisja z Warszawy; 22.36 Wiadomości sportowe; 22.40 Transmisja z Warszawy.

Lwów. (377,4 m). Godz. 18.30 Skrzynka techniczna; 18.40 Sylwa rerum i życie artystyczne; 20: Górnik — feljeton.

Warszawa. (1839,3 m). Godz. 6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstaje zorze“; 6.33 Pobudka do gimnastyki. 6.36 Gimnastyka; 6.50 Płyty; W przerwie o godz. 7.20 Dziennik poranny oraz Pogadanka sportowo-turystyczna; 8.20 Program na dzień bieżący; 8.25 Wskazówki praktyczne; 11.57 Sygnał czasu; 12 Hejnał z wieży Mariackiej z Krakowa; 12.03 Wiadomości meteor.; 12.05 Dziennik południowy. 12.15 Płyty; 13. Chwilka dla kobiet; 13.05 Płyty; 13.30 Z rynku pracy; 15.15 Przegląd giełdowy; 15.25 Wiadomości o eksporcie polskim; g. 15.30 Muzyka lekka; 16 Skrzynka PKO; 16.15: Koncert solistów; 16.50 Codzienny odcinek prozy; 17 Koncert dla naszych letników i uzdrowisk; 18: Pogadanka z Poznania; 18.10 Minuta poezji; 18.15 Cała Polska śpiewa; 18.30 Skrzynka techniczna; 18.40 Życie kulturalne i artystyczne stolicy; 18.45 Płyty; 19.05 Program na dzień następny; 19.15: Koncert reklamowy; 19.30 Recital śpiewaczy; g. 19.50 Pogadanka aktualna; 20 Pogadanka rolnicza; 20.10 Koncert orkiestry P. R.; 20.45 Dziennik wieczorny; 20.55 Obrazki z życia dawnej i współczesnej Polski; 21 Audycja muzyczna z Poznania; 21.30 Koncert orkiestry P. R.; 22.30 Wiadomości sportowe; 22.40 Koncert orkiestry P. R.; W przerwie o godz. 23 Wiadomości meteorologiczne.

Katowice. (395,8 m). Godz. 15.15 Giełda zbożowo-towarowa; 18.30 Wyobrażenia w polskim malarstwie — odczyt; 18.45 Arje i pieśni; 20 Feljeton turystyczno-sportowy.

Taniej niż za cenę BILETU II. KLASY możemy podróżować SAMOLOTAMI P. L. L. „LOT“

AGATA CHRISTIE

16

Niebezpieczny dom.

Tłumacz. z angielskiego Z. Skolimowskiej.

— ooOoo —

Nick, wyglądająca przez okno, odwróciła się do nas. Wyraz czupurny zniknął z jej twarzy, nerwowo ściągniętej jakby z małej dziewczynki, gdy z trudem wstrzymuje się od płaczu.

— A więc nie! Nie powiedziałam prawdy. Lękam się, bardzo się lękam a myślałam sama, że jestem odważna.

— Owszem, dzielna z pani dziewczyna! Obaj z Hastingsem nieraz podziwialiśmy dzielność pani.

— Prawda, — potwierdziłem gorąco.

— Mylicie się panowie, — mówiła Nick, spuszczać smutno głowę. — Co mnie najbardziej męczy, to oczekiwanie na coś niewiadomego, bezustanne pytanie kiedy i jak się ziszczy ta straszliwa groźba.

— Tak, wierzę, że przykrę jest takie napięcie.

— Wczoraj wieczór wysunęłam łóżko na środek pokoju sprawdzwszy dokładnie przedtem, czy drzwi i okna są dobrze zamknięte. Dziś rano przyszedł tu główna droga. Obawiałam się iść krótszą przez ogród. Mam wrażenie, że nerwy mi się rozkleiły. Po wszystkim innym te obawy do reszty mię wyczerpały.

— Po wszystkim? Co znaczą te słowa? Wstrzymała się chwilę z odpowiedzią.

— O, nie szczególnego! Myślałam o przesadzie nowoczesnego życia, co tak często podnoszą dzienniki... za wiele koktajli, papierosów i tam dalej... zdaje mi się, że to wszystko tak śmiesznie mi ściele.

Padła na fotel składając i rozkładając cienkie paluszki.

— Nie jest pani całkiem szczerą ze mną, panno Nick. Coś pani ukrywa.

— Nie, nie, naprawdę nic nie ukrywam.

— Owszem, nie wyznała mi pani wszystkiego.

— Opowiedziałam panu najdrobniejsze szczegóły.

Mówiła tonem poważnym i wzbudzającym zaufanie.

— Szczegóły dotyczące zamachów, które godziły w panią?

— Cóż innego miałabym panu wyznać?

— Nie znam tajemnic serca pani, życia...

— Może zawiele żąda pan odemnie.

— Ach, ach, — zawołał z triumfem Poirot, — samo to powiedzenie jest w pewnej mierze wyznaniem.

Skinęła lekko głową, mój przyjaciel nie spuszczał z niej wzroku.

— Może tu nie chodzi wyłącznie o pani tajemnicę?

Zdawało mi się, że schwyciłem przelotny rozbłysk jej oczu, lecz w tej chwili wstała.

— Całkiem szczerze opowiedziałam panu wszystko co wiem o tej głupiej sprawie. Mylił się pan posadzając mnie o jakieś niedopowiedzenia. Właśnie ten brak posądzeń do-

prowadza mnie do szale. Nie jestem tak niedorzeczna, by wątpić, że te wypadki są dziełem osoby z bliskiego mi otoczenia, że to machinacje kogoś znającego mnie doskonale. W całej tej historii to jest najprzykrejsze, iż nie mam pojęcia kto mnie tak może prześladować.

Znowu podeszła do okna i wpatrzyła się w krajobraz. Poirot przyłożył palec do ust nakazując mi milczenie. Oczekiwał ponoć zwierzenia dziewczyny teraz, gdy przestała panować nad nerwami.

Przemówiła znowu, lecz głos jej miał inne brzmienie, zdawał się zadumany i płynął jakby z daleka.

— Opowiem panu zachciankę, która mnie prześladowała oddawna. Przepadam za „Niebezpiecznym Domem“ i chciałabym wystawić w nim sztukę teatralną. Tragiczna atmosfera spowija to mieszkanie, wymyślałam najrozmaitsze dramaty, które miałyby odgrywać się w jego ścianach. Ot, jakby i teraz odgrywał się w nim dramat, którego jednakże nie ja jestem autorką, lecz należę do zespołu aktorów, a nawet przypadła mi pierwsza rola... Kto wie, czy w pierwszym akcie nie przyjdzie mi umierać... (tu głos jej się złamał).

— No, no, panno Nick, proszę się uspokoić, — ozwał się Poirot łagodnie, lecz stanowczo. — Opanujmy te szkaradne nerwy. Jeśli pani nie weźmie ich w ryz, to gotowe doprowadzić ją do łomu zdrowia.

Odwróciła się i spojrzała na mego przyjaciela.

— Czy Freda powiedziała panu, że niekiedy miewam ataki nerwowe? Niech jej pan nie wierzy, przesadza czasami. Po dłu-

giem milczeniu Poirot zadał jej pytanie bez związku z poprzednią rozmową.

— Proszę mi powiedzieć, czy nie miała pani propozycji sprzedaży „Niebezpiecznego Domu“?

— Dotychczas jej nie miałam.

— Czy by się pani nie zdecydowała na sprzedaż gdyby się dobry nabywca nadarzył?

Nick zamyśliła się chwilę.

— Ej nie. Chyba w takim razie, gdyby ofiarowana suma była tak wysoka, że odmowa byłaby wielkim głupstwem.

— Otóż właśnie.

— Tak lubię tę starą budę, że rozstanie się z nią wielką byłoby dla mnie przykrością.

— Pojmuję to całkiem.

Poczem dodała jeszcze kierując się wolnym krokiem ku drzwiom.

— A propos, dziś wieczór o dziewiątej będą ognie sztuczne. Proszę przyjść do mnie na obiad o ósmej. Pójdziemy do ogrodu i ze skały będziemy mieli doskonały widok na zatokę.

— Zgoda, przyjmuję chętnie zaproszenie.

— Naturalnie proszę przyjść ze swym przyjacielem.

— Dziękuję. — odrzekłem.

— Nie mówię dobrego dla dodania otuchy, która nie dopisuje, jak wesołe towarzyskie zebranie — rzekła młoda panna i śmiejąc się wybiegła.

— Biedne dziecko, — powiedział Poirot.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Nad polskiem morzem.

Sila przyciągająca naszego skrawka morskiego jest ogromna. Olbrzymie rzesze letników ze wszystkich stron kraju, żądne słońca, powietrza i widoku morskiego zalegają cały pas naszego wybrzeża od Góry Zamkowej po kołuszki Helu.

Nad — że tak się wyrażę — zbliżeniem morza, do najodleglejszych zakątków Polski, niezmordowanie pracują Liga Morska i Kolonjalna w porozumieniu z Ministerstwem Kolonii i „Orbisem“.

Zestawiony onegdaj pociąg popularny, wyruszył z Krakowa w imponującym składzie 17 wagonów z sześćsetkilkudzieściami osobami. Wyruszył o godzinie 7 minut 45. by na godzinę 11 wieczorem stanąć u celu — w Gdyni.

Mijamy Śląsk, wjeżdżamy w poznańskie, mijając jego stolicę i kierujemy się na Gniezno, Bydgoszcz, Toruń przez „oporny“ Gdańsk do Gdyni. Czas mija szybko. — choć upał dokucza — na obserwacji mijających obrazów i wspólnych z towarzyszami podróży wymianach spostrzeżeń. Przez teren Gdańska przejeżdżamy szybko wśród mroków nocy, rozdarłych światłem miasta. Mimo późnej pory stoczni gdańska i warsztaty w jej obrębie pracują pełną parą. Świadczy o tem morzem światła zalane hale i hałas docierający do naszych uszu mimo stukotu biegnącego pociągu. Na peronach Gdańska pustki. Kilka postaci w mundurach hitlerowskich patrzy ciekawie na mknący szybko polski pociąg. Te same pustki na dworcach w Sopotach i Oliwie.

Dopiero Gdynia błyszcząca zdala jak brylant, wita nas wielkimi ożywieniami miasta portowego. Lokujemy się w wygodnych (o jakże wygodniejszych od krakowskich) autobusach miejskich i dojeżdżamy do Etapu Emigracyjnego, gdzie przygotowany mamy nocleg. Zmęczeni pochłonięciem 700-set kilometrowej przestrzeni w 15-tu godzinach, obmywamy nasze twarze i ręce niemożliwie zabrudzone od pyłu węglowego i zasypiamy na czystych i miękkich łóżkach.

Byłem w szczęśliwszym położeniu od reszty wycieczkowiczów, gdyż otrzymałem wraz z pięciu towarzyszami pokój o sześciu łóżkach. Inni bowiem spali w olbrzymich salach z dwoma piętrami łóżek, mogących pomieścić kilkadziesiąt osób.

Rano już od godziny 5-tej tak w budynku „kobiecy“ jak „męskim“ ruch przy łazienkach u fryzjera. O godz. 8-mej — po wypiciu „strasznej kawy“ autobusami mniej wygodnymi (własności Etapu Emigracyjnego) udajemy się do przystani „Żegluga“ celem zwiedzenia portu. Zwiedzanie od strony morza odbywa się na motorówkach „Orbis“ („Orbis i Małgosia“) mogących pomieścić po 150 osób. Świetny przewodnik przez pełną godzinę niezmordowanie objaśnia przez tubę urządzenia portowe, przynależność państwową statków zakotwiczonych we wszystkich basenach. Atrakcją dla Krakowian był okręt angielski stojący w basenie indyjskim z ładunkiem ryżu i kolorową (Hindusi, Murzyni, Chińczycy) załogą. Port wojenny omijamy, aparaty fotograficzne na polecenie przewodnika chowamy do futerałów i zdaleka podziwiamy chlubę polskiej marynarki wojennej, najszybsze kontrtorpedowce na Bałtyku „Burza“ i „Wicher“.

Serce rośnie, gdy oglądamy dźwigi w basenie węglowym, mogące w przeciągu jednej godziny przeladować 200 wagonów węgla. Duma rozsadza piersi, słysząc, że z 253 miejsca od 1928 roku skoczyliśmy na 28 wogóle, a na trzecie pod względem przeladunku. Przed ładowaniem wznosimy okrzyki na cześć Ligi Morskiej i Kolonjalnej, Polski i morza. by jak się pięknie wyraził przewodnik „okrzyk rzucony tutaj, podchwycony od Karpat po Wilno przez 33 miliony (osobiście wolalibyśmy bez tych 4 milionów „naszych“) głosów obywateli, powrócił na to wybrzeże, jako znak solidarności Narodu dla idei morskiej“. Zwiedzanie urządzeń portowych, łusczarni ryżu, olejarni, chłodni e. t. c. na laiku czyni przytłaczające wrażenie ogromu. Cyfry statystyczne coraz to śmielsze wystrzelają jak rakiety z ust przewodnika i upajają każdego patriotę. Wszystko co widzimy i słyszymy możemy nie całkiem rozumieć, lecz jest to dla nas obraz i muzyka najpiękniejsza. Świadomość doniosłości i znaczenia Gdyni nie pozwala nam dziwić się, że ulokowaliśmy tutaj 2 i pół milarda złotych, więc tyle, ile wynosi obecny całoroczny budżet państwa.

Po zwiedzeniu portu wracamy do centrum i oglądamy mały kościółek przy ul. Świętojań-

skiej. Zwyczajem niemieckim w ławkach emaliowej wizytówki świadczące o „zakupieniu“ sobie tego miejsca. Dla tak żywiołowo rozrastającego się miasta kościółek ten, raczej kapliczka, jak i drugi nowoczesny, lecz również mały, stojący w drodze do Grabówki nie może wystarczać. to też już teraz zbiera się fundusze na Bazylikę Morską, pod którą złożono kamień węgielny na Kamienniej Górze. Projekt tejsze jest niezwykle oryginalny, przedstawia bowiem okręt trzech kominowy. W budowie znajduje się również kościół wojskowy dla marynarki wojennej.

Po tylu wrażeniach i kilkukilometrowym spacerze rozpraszamy się by „nakarmić“ ciało, jak nakarmiliśmy ducha. Życie w Gdyni nie jest drogie. Cena obiadu bardzo solidnego w pierwszorzędnej restauracji zł. 1.20—1.80.

Wogóle okrzyczana drożyzna, pod wrażeniem której zbliżamy się do sklepów, przyska. Można śmiało powiedzieć, że taniej tam jak w Krakowie. Magazyny I kategorii z konfekcją, co najważniejsze, katolickie, zadziwiają wprost ceną. Odnosimy wrażenie, że jesteśmy na krakowskim Kazimierzu. Nie wiadomo jak się ułoży warunki polskiego kupiectwa w tem mieście w najbliższej przyszłości. Bowiem napływ elementu żydowskiego w bieżącym roku, przybiera podobno rozmiary zastraszające.

Miasto jest czyste, posiada cechy miast nie mieckich pod względem porządku. Nie widać żebraków, jak nie widać policjantów. Ożywiony ruch samochodowy, mimo zadziwiającego nas tempa, odbywa się bez pomocy „palcuszek“. Krótko mówiąc: „wzięła“ nas Gdynia. Przebieczmy jej mieszkańcom to, że nie potrafili wskazać zapytywanej ulicy, że w sklepach nie wiszą żadne godła naszej wiary i braku napiśmowitości. Pierwsze tłumaczymy wzrostem miasta i ciągłym przybywaniem nowych ulic. (Czasem doprawdy niezwykłych i o niezrozumiałym znaczeniu). Drugie to brak zwyczaju a trzecie... to wina Komisarza Rządowego.

Drugi dzień spędzamy na Helu. Pogoda rano pochmurna, około południa zmienia się, dając nam całą swą krasą. Plaże Helu wypełniają się niezliczonymi masami ludzkiego mrowia. Oczy boją od błyszczącej tafli spokojnego jak rzadko Bałtyku, złocistego piasku i bajecznie kolorowych kostiumów.

Wokół gwar, skwar i piasek. Piasek w lecie, na straganowej uliczce helskiej, no i w butach. To też nie będąc letnikiem, lecz tylko przygodnym wycieczkowiczem nie mogę sobie miejsca znaleźć. Obserwuję ulicę przypominającą odpuści czy kiermasz. Nie brak na niej osobliwości. Autentyczna japonka sprzedaje misterne cacka z bursztynu a obok niej we wózku leży małe 5-cio miesięczne „japonie“ z inteligentnymi skośnymi oczkami.

Nadchodzi godzina 6-ta. Zdążamy na „Gdańsk“, który nas odwiezie do Gdyni. Płyniemy zlekka kołysani. Morze spokojne, jak oblane oliwą. Nikt nie cierpi na morską chorobę. Zachodzące słońce rzuca niezwykle refleksy, czyniąc powierzchnię morza podobną do miękkiej tłoczonej materji. Zrywa się wiatr. Teraz czyni wrażenie olbrzymiej polany pokrytej niezwykle drobnymi lecz ruchliwymi żyłkami. Niespostrzeżenie mija godzina jazdy. Do błądzącego do brzegu i z żalem opuszczamy ten rozkoszny statek. Pozostałe 2 godziny mijają na pożegnalnej kolacji z „tubylcami“ Jeszcze jedna szklanka słodowego piwa i odmarsz na stację.

Punktualnie o godzinie 9-tej opuszczamy Gdynię w nastrojach minorowych. Dwa dni spędzone nad skrawkiem polskiego morza, w mieście rozbudowanym dzięki prężności i sile narodu i w porcie, z którego możemy być dumni — zmieniło nas.

Wracamy z otuchą w sercach, że skrawka tej ziemi zroszonej potem polskiego robotnika, po którą sięga zaborecza dłoń, nie damy za żadne skarby. Koła wagonu wystukują twar do naszej myśli: nie-damy, nie-damy, nie-damy.

Gdy mija pierwszy żal, rozwiązują się języki. Zestawiamy dzielnicę naszą z temi, które mijamy. Pomorze, Poznańskie i Śląsk. Jedna to Polska, a jaka różnica. Tam siła i energia, tutaj marazm i gnuśność. Tam ład i porządek bez regulatora, obciążonej rękawiczką dłoni z „palcuszką“, tutaj mimo pewnych i chwilowych pozorów — bezład i dezorganizacja. Różnica tkwi nawet w tym zamiataczu ulic, — tam w praktycznych chroniących przed prochem kombinezonie, tutaj w śmiesznej pelerynce, w której biedny robotnik wygląda groteskowo.

Piętnastogodzinna, męcząca podróż na twardych i wąskich ławkach, starych austriackich wagonów, nie zmieni wrażeń i uczuć, odniesionych tam, gdzie przed dwunastu laty na piaszczystych wydmach, wegetowała grupa rybaków. a gdzie dzisiaj tętni potężne życie, płuc naszego państwa.

Więcej takich imprez, a skutek pewniejszy od wszystkich mów i przemówień.

P.

Dziś i codziennie w kinie ŚWIT Straszewskiego 18.

Program Nr. 27.

Tel. 132-01.

Pod znakiem nowego sezonu!!! — Prezentujemy pierwszy wielki film nowego sezonu 1935-36. — Mistrzowskie dzieło sztuki filmowej realizacji Wiliama A. Welmana p. t.:

Ostatni sygnał

mistrzowska Sally Eilers, Richard Barthelmes i Tom Brown

W programie najnowsze doskonałe dodatki. — Arcydzieło potężnych wzruszeń, nieporównanej gry, niebywałych sensacji!

Przedstawienia codziennie od godziny 5-tej. W niedzielę od godziny 3-ciej popołudniu.

Ceny miejsc od 50 groszy.

Pokłosie „Tygodnia Gór“.

Zakopane, w sierpniu.

Po ulewnym deszczu w niedzielę, który zepsuł w dużej mierze zakończenie uroczystości „Tygodnia Gór“, nastąpiło rozpogodzenie. Od kilku dni mamy w Zakopanem i w górach wspaniałą słoneczną pogodę. Onegdaj w nocy przeszedł silny wiatr halny, skutkiem czego nastąpiło znaczne ocieplenie. Szkoda, że tej pogody nie było w niedzielę. Mimo olbrzymiego zjazdu, w Jaszczurówce było zaledwie kilka tysięcy osób. Popołudniu zaś nie odbył się festyn na Antałówce, który zapowiadał się jako atrakcja. Również z dużym zainteresowaniem oczekiwane puszczanie ogni sztucznych, iluminacja Tatr i t. p. nie mogły się odbyć wskutek gęstej mgły i deszczu. Puszczano jedynie światła reflektorów, które słabo były widoczne.

Jednym słowem spotkała niemiłą niespodzianka tych przyjezdnych, przybyłych na niedzielę na zakończenie uroczystości „Tygodnia Gór“. To też już w niedzielę zaczęły masły ludzi wyjeżdżać.

W ciągu poniedziałku opuściło Zakopane około 12 tysięcy osób. Z powodu niebywałego zjazdu P. K. P. zmuszona była przedłużyć ważność kart uczestnictwa do 16-go sierpnia, gdyż niemożliwym byłoby odprawienie wszystkich uczestników w przewidzianym terminie. Ponadto by zapewnić wracającym, miejsca siedzące, wydawano t. zw. miejscówki, t. j. kupony z oznaczoną godziną wyjazdu, przez co faktycznie uniknięto ścisłu i natłoku. Trzeba więc wyrazić wielkie uznanie dyrekcji P. K. P. w Krakowie za sprawną organizację ruchu w Zakopanem.

Pustoszeje powoli Zakopane. Nie znaczy to, że nie będzie sezonu, owszem jak na sezon normalny letni, to jest jeszcze dużo gości.

Po raz pierwszy słyszałem z ust tutejszych mieszkańców wielkie zadowolenie, spowodowane organizacją „Tygodnia Gór“.

Wszystcy mają miny zadowolone, bo ruch był... w kasie. Przypomniał mi się na chwilę pensjonatom, restauracjom i t. d. dobre, dawne czasy. Zakradł się niestety, mimo zakażów, niezdrowy objaw, zwłaszcza w pensjonatach, korzystania z okazji co się objawiało w t. zw. „zdzieraniu skóry“ z gości. Dziś już trochę „zmiekleł“, ci co chcieli zyskiem z tygodnia, wyrównać straty całego sezonu. Ceny wracają wszędzie do normy. Ogólnie mówi się że „Tydzień Gór“ się udał. Według danych, Komitet nie poniósł żadnych strat. Wydatki zostały całkowicie pokryte z kart uczestnictwa, wstępów i t. p.

Zakopane przypominało sobie lepsze czasy.

Górami Huculi!..

W czasie zjazdu grup regionalnych na „Tydzień Gór“ do Zakopanego zostały urządzone wieczornice poszczególnych regionów, których celem było pokazanie regionalnych strojów, tańców, przedstawienie obrazków zwyczajowych, fragmenty obyczajów i tradycji zachowanych do dziś dnia. Oczywiście wszędzie i zawsze była muzyka grupowa i swojskie śpiewki.

Po zakończeniu tych wieczornic, które cieszyły się niebywałym zainteresowaniem, bo na każdej wieczornicy było od 4—5 tys. osób, odbyła się wieczornica konkursowa, w której wzięły udział wszystkie grupy regionalne, powtarzając jeszcze raz swoje programy, oczywiście skrócone. Jury sędziowskie stanowili: prof. dr. Walery Goetel, jako przewodniczący, prof. J. Pieniążek, mjr. Br. Romaniszyn, Z. Kwaśnicowa, prof. F. Wrzosek, Jan Gąsienica-Sztostak, St. Mierczyński i plk. Z. Czadek.

Nagrody i podział miejsc dla poszczególnych grup były brane pod uwagę sądu konkursowego: za strój, za tańce, za muzykę, za śpiew chórny i za śpiew swojski.

Po obliczeniu punktów sąd konkursowy uchwalił następujący podział miejsc i nagród:

1. Region huculski 46 punktów, grupy: Kosmacz 18 pkt., Żabie 14 pkt., Mikuliczyn 14 pkt.

2. Region lemkowski-bojkowski 44 punkty, grupy: Stryj (Bojki) 12 pkt., Turka (Bojki) 11 pkt., Krosno (Lemki) 7 pkt., Jasło (Lemki) 4 pkt., Sanok (Lemki) 4 pkt., Lesko (Lemki) 6 punktów.

3. Region żywiecko-śląski 36 punktów, grupy: Istebna 14 pkt., Żywiec 8 pkt., Wisła 7 pkt., Wilamowice 7 pkt.

4. Region podhalański 29 punktów, grupy: Spisz 11 pkt., Zakopane 10 pkt., Orawa 6 pkt., Zawoja 2 pkt.

5. Region nowo-sądecki 13 punktów, grupy: Nowy Sącz 8 pkt., Krynica 5 pkt.

W rezultacie pierwszych nagród uzyskali: Huculi 9, Bojki 4, Podhalanie 3, Ślązacy 2, Nowosądeczanie 2.

W poszczególnych konkurencjach w dziale nagród zespołowych

za strój 1-szą nagrodę otrzymali: Huculi z Kosmacza, Bojki ze Stryja, Bojki z Turki i górale z Istebnej;

2-gą nagrodę: górale z Wilamowic (zespół żeński), górale z Wisły i górale ze Spisza;

za tańce 1-szą nagrodę otrzymali: Huculi z Żabiego, górale z Łącka (grupa sądecka), górale ze Spisza, Bojki ze Stryja i górale z Istebnej;

2-gą nagrodę: Bojki z Turki, górale z Zakopanego i górale z Wisły;

za muzykę 1-szą nagrodę otrzymali: Huculi z Mikuliczyna, Huculi z Żabiego, Huculi z Kosmacza i górale z Zakopanego;

2-gą nagrodę: górale z Żywca i górale z Istebnej;

za śpiew chórny 1-szą nagrodę otrzymali: Chór z Krynicy;

2-gą nagrodę: Chór bojkowski z Turki;

za śpiew swojski 1-szą nagrodę otrzymali: zespół górali ze Spisza i zespół Bojków ze Stryja;

2-gą nagrodę: zespół Lemków z Jasła.

Prócz tego sąd przyznał specjalne dyplomy honorowe za zbiorowy strój całej grupy, które otrzymały grupy: z Żabiego, Mikuliczyna, Kosmacza, Jaremcza, Stryja, Turki, Istebnej i Wilamowic.

Ponadto sąd konkursowy uchwalił specjalne dyplomy dla zespołów za styl i wykonanie tańców charakterystycznych, które otrzymali: Huculi z Żabiego za taniec „Arkan“ i górale z Łącka za taniec zbojnicki.

Jak więc widać z powyższej klasyfikacji, Huculi zaprezentowali się jaknajlepiej pod każdym względem! Błado wypadli górale tatrzańscy z Zakopanego, na których tak wszyscy liczyli. Znać było, że są zbyt pewni siebie. Zresztą wiadomo, że górale tatrzańscy a szczególnie z Zakopanego są zdemoralizowani i zmanierowani do tego stopnia, że potrafili wejść pijani (!) na scenę w czasie swojej wieczornicy, co im w dużej mierze zaszkodziło.

K. D.

KSIĘGARNIA KRAKOWSKA

KRAKÓW, ULICA SW. KRZYŻA 13.

Telefon Nr. 133.44. P. K. O. Nr. 404.620

poleca:

Dobrowieś B. Zagadnienie żydowskie zł. 1.—

Rzegost-Witulski J., Śmiech przez żyzę czyli kwestja żydowska w zwierciadle humoru i satyry — 80

Skrudlik M. Dr., Masoneria w Polsce 1.70

Trzeciak St. X. Dr., Mesjanizm a kwestja żydowska 5.—

Verax, Masoneria czym nie jest — 1.60

Myśl to nie nowa,
że serwis z Cmielowa
piękny, trwały, tani
jest radością każdej pani.